

Pres. Rb Rotterdam, 25 juli 1977, Van der Laan

HANDELSNAAMRECHT

Bescherming oude handelsnaam

- dat, ook wanneer een handelsnaam niet meer wordt gevoerd, de bescherming tegen verwarring blijft bestaan tot een dergelijke verwarring niet meer te duchten is, hetgeen telkens van de bijzondere omstandigheden van het geval afhankelijk zal zijn.

Vindplaatsen: BIE 1978, nr. 9, p. 51

Pres. Rb Rotterdam, 25 juli 1977

(J. G. L. Reuder)

[...]

De naamloze vennootschap naar Antillaans recht Big Lift Scheepvaartmaatschappij (Nederlandse Antillen) N.V. te Curacao, eiseres in kort geding, procureur Mr J. C. P. Ekering, tegen

[...] van der Laan en [...] van der Laan, beiden te Schiedam, gedaagden in kort geding, procureur Mr P. P. Vreede, advocaat Mr S. L. Buruma.

Wij, President, enz.

Wat de feiten betreft:

Overwegende, dat eiseres heeft doen concluderen overeenkomstig de dagvaarding, waarvan een afschrift aan de minuut van dit vonnis is gehecht;

1. aangezien de eiseres — vóór naamswijziging in 1976 genaamd: 'Van der Laan Scheepvaart- en Handelmaatschappij (Nederlandse Antillen) N.V.', of, in het Engels: 'Van der Laan Shipping and Trading Company (Netherlands Antilles) Inc.' — is opgericht bij notariële akte d.d. 1 november 1968;

2. aangezien de doelomschrijving van eiseres sinds de oprichting tot op heden onveranderd is: 'de verkrijging, het bezit, het vervreemden, huren, verhuuren, doen bouwen en in het algemeen exploiteren van schepen en het doen van bevrachtingszaken en van alle handelingen op commercieel gebied die met een en ander in de ruimste zin des woords verband houden, of het voeren van de directie over en deelnemen in andere ondernemingen met een soortgelijk of aanverwant doel';

3. aangezien de gedaagde sub 1 — verder te noemen: van der Laan Sr. — bij overeenkomst van 26 mei 1971 het gehele, voordien aan hem in eigendom toebehorende, geplaatste en gestorte aandelenkapitaal van de eiseres heeft overgedragen aan de Carib Commerical Corporation N.V., behorend tot het concern van de Holland Amerika Lijn te Rotterdam;

4. aangezien de eiseres, met name nadat zij na voormelde aandelenoverdracht bijzonder geconstrueerde schepen in de vaart heeft gebracht (de Docklift 1 en de Docklift 2) op het gebied van zwaar transport over zee een grote bekendheid en uitstekende reputatie heeft verworven bij afnemers en potentiële afnemers die over de gehele wereld, ook in Nederland, gevestigd zijn;

5. aangezien deze bekendheid en reputatie, ondanks de pogingen van de eiseres om de naam 'Big Lift' overall ingang te doen vinden, door velen nog steeds wordt geassocieerd met het begrip of de woorden 'Van der Laan' of met een van beide (Nederlandse of Engelse) vorige handelsnamen van de eiseres, blijkende zulks uit tijdschriftartikelen waarin de Docklift-schepen nog steeds, ook na de naamswijziging, aan die oude namen gekoppeld worden en uit het feit dat velen nog steeds met gebruikmaking van de naam 'Van der Laan' contact met de eiseres zoeken;

6. aangezien beide gedaagden na de overdracht van de aandelen nog geruime tijd voor de eiseres en/of het concern waartoe dit behoort werkzaam zijn geweest, van der Laan Sr. als adviseur en de gedaagde sub 2 — verder te noemen: Van der Laan Jr — (tot 25 april 1977) als directeur van de eiseres, gedurende welke periode zij met afnemers en potentiële afnemers van de eiseres in contact is [lees: zi]n Red. j geweest;

7. aangezien eiseres onlangs via kranten- en tijdschriftenartikelen heeft moeten bemerken, dat het in het voornemen van de gedaagden ligt om een drietal schepen voor het vervoer van zware lading te doen bouwen (gelijk of gelijksoortig aan de schepen, althans één van de schepen, waarmee de eiseres onder 'Van der Laan' of één van haar vorige handelsnamen grote bekendheid heeft verkregen) en om die schepen te exploiteren in een vennootschap met de naam 'Van der Laan Shipping' of althans met een naam waarvan de woorden 'Van der Laan' een wezenlijk bestanddeel uitmaken;

8. aangezien dit voornemen van gedaagden, zo tot uitvoering gebracht, jegens de eiseres onrechtmatig zou zijn, immers in strijd met artikel 5 Handelsnaamwet, omdat zo'n naam gelijk is aan of slechts in geringe mate afwijkt van de naam die reeds door de eiseres rechtmatig gevoerd werd en waaronder zij nog bij velen bekend is, terwijl dientengevolge, in verband met de aard van de beide ondernemingen en wellicht ook met de plaats waar zij gevestigd (zullen) zijn — de eiseres weet niet of de gedaagden al metterdaad enige vennootschap als vorenbedoeld hebben opgericht en ingeschreven — bij het publiek verwarring tussen die ondernemingen te duchten is;

9. aangezien immers de aard van de ondernemingen, beide gericht op zwaar transport over zee, identiek is (zou zijn) en beide ondernemingen zich (zouden) richten op activiteiten over de gehele wereld, ook in Nederland;

10. aangezien dit voornemen van de gedaagden, zo tot uitvoering gebracht, bovendien een onrechtmatige daad van gedaagden jegens de eiseres zou opleveren, immers in strijd zou zijn met de zorgvuldigheid welke gedaagden, als concurrenten van eiseres, jegens eiseres betaamt in het maatschappelijk verkeer;

11. aangezien immers de gedaagden, gelet op de hiervoren vermelde bijzondere omstandigheden, nl. het feit dat in 1971 met de aandelen ook de goodwill, aan Van der Laan Shipping verbonden, is overgedragen, het feit dat zij nog geruime tijd binnen de onderneming van de eiseres of althans het concern waartoe dit behoort werkzaam zijn geweest en uit dien hoofde contact met

afnemers en potentiële afnemers hebben gehad en het feit dat zij in hun nieuwe onderneming schepen willen exploiteren, gelijk of gelijksoortig aan de door de eiseres ontwikkelde bijzondere schepen, met welke schepen voor een belangrijk deel de grote bekendheid, de uitstekende reputatie en de werfkracht van de eiseres gevestigd zijn — een bekendheid, reputatie en werfkracht die ondanks de naamswijziging door velen nog met 'Van der Laan' of één van de vorige handelsnamen wordt geassocieerd en/of geassocieerd kan worden — naar fatsoensnormen of althans normen van maatschappelijke zorgvuldigheid gehouden zijn al het mogelijk te doen om te voorkomen dat hun nieuw op te richten onderneming onder de woorden of het begrip 'Van der Laan' wordt gevoerd of bekend zal worden, omdat zij anders ten onrechte ter vergroting van hun debiet, ook in Nederland, zouden aanhaken bij en/of zouden pogen te profiteren van die bekendheid, reputatie en werfkracht die de eiseres met uiterst kostbare middelen en met veel moeite heeft tot stand gebracht;

12. aangezien van dit onrechtmatig handelen van gedaagden grote schade het te verwachten gevolg is (zou zijn);

13. aangezien de gedaagden ondanks sommatie in der minne niet bereid zijn gebleken hun voornemen op te geven;

14. aangezien blijkens het vorenstaande uit hoofde van onverwijlde spoed een onmiddellijke voorziening bij voorraad vereist is;

Mitsdien:

het de Edelachtbare Heer President behage, bij vonnis in kort geding, uitvoerbaar bij voorraad niettegenstaande verzet of hogere voorziening:

gedaagden te bevelen om zich binnen zeven dagen na betekening van het ten deze te wijzen vonnis blijvend te onthouden van activiteiten, bestreken door de doelsomschrijving van de eiseres, of van het betrokken zijn, direct of indirect, bij ondernemingen die deze activiteiten verrichten of gaan verrichten, alles voorzover zulks geschiedt onder een (handels)naam waarin de woorden: 'Van der Laan' voorkomen, zulks of straffe van een onmiddellijk opeisbare dwangsom van f 50.000,— voor iedere overtreding van dit gebod en voor iedere dag, dat zulk een overtreding voortduurt, met veroordeling van de gedaagden hoofdelijk, des dat de een betaald hebbende de ander zal zijn bevrijd, in de kosten van dit kort geding. Enz.

O., dat mr. S. L. Buruma, advocaat te 's-Gravenhage, namens gedaagden heeft geantwoord overeenkomstig de overgelegde conclusie van antwoord, waarvan eveneens een afschrift aan de minuut van dit vonnis is gehecht;

1. Gedaagden erkennen hét sub 1 en 2 van de daagvaarding gestelde als juist.

2. Van der Laan Sr. heeft op 26 mei 1971 niet alleen alle geplaatste aandelen in van der Laan Scheepvaart- en Handelmaatschappij (Nederlandse Antillen) N.V. aan Carib Commercial Corporation N.V. overgedragen (dagvaarding sub 3) maar ook alle geplaatste aandelen in N.V. B. van der Laan's Scheepvaart- en Handelmaat-

schappij, een Schiedamse vennootschap, aan N.V. N.A.S.M. 'Holland-Amerika Lijn'.

3. Tot eind 1972 is van der Laan Sr. actief gebleven in de zaken van de door hem aan H.A.L. overgedragen vennootschappen. Vrijwel onmiddellijk na zijn vertrek is de Schiedamse vennootschap uit het handelsregister te Schiedam uitgeschreven 'naar Rotterdam'. In Rotterdam heeft H.A.L. echter nimmer enige vennootschap onder een van der Laan naam doen inschrijven.

H.A.L. had inmiddels ook de wegtransportonderneming van Twist verworven en schreef in 1973 in Dordrecht een onderneming BIG LIFT B.V. in, waarin de gecombineerde activiteiten van van Twist en van de Schiedamse van der Laan werden voortgezet.

4. Tot 1972 stond inderdaad op de wanden van de schepen van de oorspronkelijke van der Laan-groep met grote letters geschreven VAN DER LAAN. Toen na het vertrek van van der Laan Sr. H.A.L. tegenover hem geen sentimentele verplichtingen meer had heeft zij die naam schielijk laten verdwijnen en in plaats daarvan met even grote letters op de schepen de naam BIG LIFT laten schilderen.

5. De Antilliaanse van der Laan vennootschap had geen andere functie dan die van een buffervennootschap met het oog op aansprakelijkheden in Amerika, waar Big Lift zeer actief was, en op fiscale voordelen. Enige commerciële betekenis had de naam van der Laan niet voor de vennootschap. De vennootschap kwam trouwens in het handelsverkeer pas naar voren wanneer door Big Lift vennootschappen schriftelijke contracten moesten worden afgesloten, hetgeen dan formeel placht te worden gedaan door Big Lift 'on behalf of Van der Laan Shipping and Trading (Antilles) Inc. of Curacao'. Ook bij formele registraties bleef de naam van de Antilliaanse van der Laan vennootschap min of meer uit laksigheid in gebruik. Deze pure formaliteiten deden geen afbreuk aan de naam Big Lift. Desalniettemin heeft H.A.L. zelfs in dit puur formele naamgebruik in 1976 het mes gezet en de Antilliaanse, vennootschap omgedoopt in BIG LIFT SHIPPING Co. (N.A.) N.V.

6. Van 1976 is er derhalve helemaal geen sprake meer van 'reeds door een ander rechtmatig gevoerd (worden)' van de handelsnaam van der Laan in de zin van artikel 5 Handelsnaamwet.

Reeds jaren lang komt de naam van der Laan in de jaarverslagen van H.A.L. en in haar huisorgaan BIG LIFT MAGAZINE niet meer voor, — geheel anders dan bijvoorbeeld in het Jaarverslag 1972.

In het Jaarverslag 1973 wordt van der Laan Shipping and Trading (Antilles), Inc. nog genoemd; in 1974 niet meer. Vooruitlopende op de formule naamswijziging in 1976 wordt de betreffende vennootschap in het Jaarverslag 1974 al 'BIG LIFT SHIPPING AND TRADING, INC' WILLEMSTAD' genoemd. De naam 'van der Laan' komt nergens meer voor in het Jaarverslag 1974. Hetzelfde geldt voor het huisorgaan BIG LIFT MAGAZINE.

7. De casus in deze zaak is derhalve die van een vennootschap die jaren geleden de handelsnaam van der Laan rechtmatig voerde maar die zich van die naam zeer doelbewust heeft ontdaan en die nu de familie van

der Laan, voor wie de naam wèl waarde heeft, wil trachten te beletten haar familienaam als handelsnaam te voeren.

8. Ter verdediging van deze aanpak voert H. A.L. in hoofdzaak twee gronden aan:

a. de bekendheid en reputatie van eiseres op het gebied van zwaar transport over zee zou door velen nog steeds worden geassocieerd met het begrip of de woorden 'Van der Laan' of met de vroegere handelsnaam van eiseres (dagvaarding onder 5);

b. gedaagden zouden ten onrechte ter vergroting van hun debiet aanhaken bij en/of zouden pogen te profiteren van de bekendheid, reputatie en werfkracht van eiseres (dagvaarding onder 11).

Deze beweringen van eiseres snijden geen hout:

— gedaagden willen helemaal niet aanhaken bij- of profiteren van de bekendheid, reputatie en werfkracht van eiseres. Zij willen hun eigen bekendheid, reputatie en werfkracht exploiteren.

— dat laatste is ook wat H.A.L. steekt. De naam van der Laan is inderdaad op het gebied van bijzondere transporten nog een begrip. Dan betreft het echter niet de naam van een vennootschap — er is immers geen enkele vennootschap van die naam meer in H.A.L.-verband en de enige vennootschap in dat verband die tot 1976 die naam is blijven dragen, deed niet aan werfing — maar de naam van de heren van der Laan persoonlijk.

Zij staan bekend als deskundig, bekwaam en vindingrijk.

— de H.A.L. betreurt het dat de heren van der Laan voor zichzelf gaan beginnen en dat dat naar buiten blijkt. Dat is begrijpelijk maar het is niet een belang waartegen de Handelsnaamwet of enige andere wet bescherming biedt.

— het feit dat sommigen aan de hand van verouderde registers, klantenbestanden of telefoonboeken hun missives aan BIG LIFT nog wel eens aan de reeds lang geabandonneerde naam adresseren, kan nooit een grond zijn aan eiseres ten koste van gedaagden een alleenrecht op die naam te verlenen, respectievelijk een dergelijk recht te erkennen.

9. Voorzover onder 11 van de dagvaarding eiseres zou willen suggereren dat de plannen van gedaagden, ook afgezien van de technische vragen die artikel 5 HnW doet rijzen, onrechtmatig zouden zijn, moeten gedaagden erop wijzen dat zij door geen enkel concurrentiebeding zijn gebonden. Bij de aandelenoverdrachten in 1971 heeft H.A.L. mondeling de wens uitgesproken dat van der Laan Sr. zich gedurende de eerstvolgende vijfjaren zou onthouden van concurrentie. Van der Laan Jr. vond men te jong om hem ook maar aan enige afspraak te binden.

10. Het is juist dat van der Laan Jr. tot voor kort actief was in de divisie Bijzonder Transport van H.A.L. Als zodanig was hij ook directeur van eiseres, een tamelijk papieren functie blijkens het hierboven sub 5 gestelde. Nadat van der Laan eind 1972 op non-actief ging (hierboven sub 3) is aan zijn adviseurschap bij H.A.L. nooit enige inhoud gegeven. In zoverre wordt de feitelijke juistheid van stelling 11 van de dagvaarding ontkend.

11. Materieel gezien veroordeelt de door H.A.L. ingestelde actie zichzelf: welk door de Handelsnaamwet beschermd belang kan er mee gediend zijn dat een H.A.L.-vennootschap die zich zeer consequent van de naam van der Laan heeft ontdaan, het monopolie zou gegeven worden zich weer van die naam te gaan bedienen ten koste van de familie van der Laan, juist op het moment dat die familie zich definitief van H.A.L. heeft losgemaakt?

De helderheid ten behoeve van het publiek zou er zeker niet door worden gediend.

Het is bovendien van tweeën één:

(i) of H.A.L./eiseres is helemaal niet van plan de naam van der Laan ooit weer te gaan voeren; dat is waarschijnlijk de werkelijkheid, maar dan heeft zij belang noch recht zich op art. 5 HnW te beroepen; of

(ii) H.A.L./eiseres is zo malicieus uitgerekend nu te bedenken dat de naam van der Laan toch wel handelswaarde heeft en gaat die naam weer voeren; dan zou H.A.L./eiseres precies datgene proberen te doen wat zij aan het slot van stelling 11 aan gedaagden verwijt: zij poot aan te haken bij de bekendheid, reputatie en werfkracht van de heren van der Laan en wil bij het publiek de onjuiste indruk wekken dat die heren nog iets met haar zaken te maken zouden hebben (zie ook art. 5 b. HnW).

12. Verwarring tussen de ondernemingen van H.A.L.'s divisie Bijzondere Transporten en die van gedaagden is niet te duchten, gezien de gespecialiseerde aard van hun activiteiten en het beperkte en deskundige publiek waartoe zij zich richten. Het verwarringsgevaar is veel-er kleiner dan groter wanneer de heren van der Laan onder hun eigen naam werken.

AD PETITUM Dit geding vertoont het bijzondere kenmerk dat de vordering zich niet richt tegen een bepaalde onderneming teneinde deze te beletten een verboden handelsnaam te voeren, maar tegen twee heren van der Laan. Bij toewijzing van de vordering zouden de gedaagden niet meer aan het handelsverkeer op hun eigen terrein mogen meedoen, anders dan met een masker op, althans onder opgave van een valse naam. Dat zou kunnen leiden tot strafvervolging. In feite probeert H.A.L. alsnog een soort concurrentieverbod uit te lokken dat niet op contract berust.

MITSDIEN het de President behage eiseres in haar vordering niet ontvankelijk te verklaren, althans haar die vordering te ontzeggen, kosten rechtens.

IN RECHTE:

O., dat eiseres op de bij dagvaarding gestelde gronden in kort geding, zakelijk weergegeven, vordert gedaagden te bevelen zich direct of indirect te onthouden van activiteiten, bestreken door de doelomschrijving van eiseres, onder een (handelsnaam, waarin de woorden 'Van der Laan' voorkomen;

O., dat gedaagden als verweer tegen deze vordering hebben doen aanvoeren: dat eiseres zich in 1976 van de naam Van der Laan heeft ontdaan, zulks in het kader van een reeds in 1973 in het concern, waartoe eiseres behoort, aangevangen ontwikkeling om die naam langzamerhand te doen verdwijnen en dat in het onderhavige geval gevaar door verwarring niet aanwezig is;

O., dat, ook wanneer een handelsnaam niet meer wordt gevoerd, de bescherming tegen verwarring blijft bestaan tot een dergelijke verwarring niet meer te duchten is, hetgeen telkens van de bijzondere omstandigheden van het geval afhankelijk zal zijn;

O., dat mitsdien een bevel als door eiseres gevraagd in beginsel kan worden gegeven, doch niet onbeperkt;

O., dat in de gegeven omstandigheden, na afweging van de wederzijdse belangen van partijen, de door eiseres in kort geding ingestelde vordering toewijsbaar is in voege als in het dictum van dit vonnis omschreven, daar naar Ons aanvankelijk oordeel met na te melden voorziening in casu kan en behoort te worden volstaan;

RECHTDOENDE IN KORT GEDING:

Bevelen gedaagde om zich van 1 oktober 1977 tot ultimo 1981 te onthouden van activiteiten, bestreken door de doelomschrijving van eiseres, of van het betrokken zijn, direct of indirect, bij ondernemingen die deze activiteiten verrichten of gaan verrichten, alles voorzover zulks geschiedt onder een handelsnaam, waarin de woorden 'Van der Laan' voorkomen.

Veroordelen gedaagden om aan eiseres te betalen een dwangsom van f. 10.000,— voor elke overtreding van dit gebod en voor elke dag, dat zulk een overtreding voortduurt.

Verklaren dit vonnis tot zover uitvoerbaar bij voorraad.

Ontzeggen het meer- of anders gevorderde.

Veroordelen gedaagden in de kosten van dit geding, tot op deze uitspraak aan de zijde van eiseres begroot op f. 121,25 aan verschotten en f. 450,— aan salaris van de procureur, inclusief B.T.W..
